

Kortlæg patientforløbet

– og find potentialer for inddragelse

Formålet med denne øvelse er at kortlægge patientforløbet for en udvalgt gruppe af patienter og undersøge, hvor patienterne kan få mere indflydelse på vigtige beslutninger og tilrettelæggelse af forløbet med øget brugerinddragelse. Se vejledning efter selve øvelsen.

1. Tegn det typiske patientforløb

- Vælg en fiktiv patient. Eventuelt med særlige karakteristika. Tænk pårørende med, hvis det er relevant.
- Afgræns forløbet: Hvor starter og slutter patienten?
- Tegn de steder, hvor patienten opholder sig eller har kontakt med i forløbet – for eksempel afdelinger, kommune, egen læge og hjem.
- Marker, hvis der er flere veje, som patienten kan gå.
- Tegn alle aktiviteter og hvem, der møder patienten. Aktiviteter kan være indlæggelse, stuegang, konsultation, operation og samtaler.
- Brug eventuelt pile til at markere forløb, sammenhænge og rækkefølge.

Eksempel på et patientforløb

2. Se på tegningen af patientforløbet – hvor er der potentialer for at inddrage patienter og pårørende?

- Marker, hvor der træffes beslutninger i forløbet, som patient og pårørende kan inddrages bedre i?
- Marker, hvor patient og pårørende kan få mere indflydelse på planlægningen af eget forløb.
- Marker, hvor patienter kan oplæres til at udføre opgaver i eget forløb – for eksempel i behandling, monitorering og pleje.
- Marker, hvor der er noget i forløbet eller kontakten med patienten, som er svært eller ikke fungerer.

Eksempel på et patientforløb

3. Brug kortlægningen til at overveje, hvad I har brug for mere viden om. Brug dette til at udforme en interviewguide til patienter og eventuelt til sundhedsprofessionelle.

Vejledning til kortlægningsøvelse

Vejledningen er til dig, der skal styre kortlægningen af et udvalgt patientforløb og finde potentialer for brugerinddragelse. Vejledningen beskriver, hvordan man gennemfører kortlægningen, og hvor lang tid de enkelte trin typisk tager. Det er en forudsætning for øvelsen, at der er valgt et bestemt patientforløb, der skal kortlægges.

Formål

Formålet med kortlægningen er først at danne sig et fælles billede af, hvordan patientforløbet reelt ser ud – ikke at tegne det ideelle forløb. Derefter kan man overveje, hvordan patienter og eventuelt pårørende kan inddrages bedre i beslutninger og få større indflydelse på tilrettelæggelsen af deres egen behandling. Der skal være fokus på potentialer for inddragelse – ikke på bedre arbejdsgange, effektivisering, besparelser med videre.

Deltagere

Hvis der er nedsat et udviklingsteam, bør alle dets medlemmer deltage i kortlægningen. Hvis der ikke er et udviklingsteam, bør der sammensættes en arbejdsgruppe med repræsentanter for de faggrupper, der har berøring med det udvalgte patientforløb. De kan alle bidrage med et særligt input til kortlægningen.

Tidsforbrug

Øvelsen tager cirka 1½ time, men tidsforbruget kan variere, hvis forløbet er meget simpelt eller komplekst.

Hvorfor en tegning?

Øvelsen går ud på at tegne patientforløbet. Visualiseringen gør det muligt for deltagerne til at se på de store linjer uden at fokusere for meget på detaljer, eksempelvis faglige formuleringer vedrørende behandling og pleje. Hvis patientforløbet kan se meget forskelligt ud, kan det være en fordel at fokusere på et typisk forløb eller inddele patientgruppen i mindre delgrupper med hver sit forløb.

Afsæt 30-45 minutter til at tegne forløbet.

Hvordan finder man potentialer?

Der er potentialer for fælles beslutningstagning, der hvor der er præferencefølsomme beslutninger i forløbet. Det vil sige beslutninger, hvor der er flere ligeværdige muligheder for behandling, svag evidens for effekten af behandling, eller den mulige behandling har svære bivirkninger. Relevante beslutninger kan også omhandle undersøgelser, plejemuligheder med videre, eller det kan være beslutninger, som patienterne finder vanskelige. Man kan undersøge dette nærmere i en afdækning af patientperspektivet.

Der kan være potentialer for øget brugerstyring i forløb, hvor patienten løbende har kontakt med sundhedsvæsenet. Overvej, hvordan patientforløbet er tilrettelagt, og hvordan patientens tid og ressourcer bedre kan blive tilgodeset. Er der opgaver, som patienten selv kunne løse på en sikker og tryk måde? Er der aktiviteter, som patienten kan være med til at tilrettelægge? Der skal være fokus på at indrette forløbet på patientens præmisser.

Afsæt 30-45 minutter til at finde potentialer.

Efter kortlægningen

Når kortlægningen er gennemført, kan relevante kolleger eventuelt inviteres til at supplere med yderligere detaljer eller spørgsmål. Det vil kvalificere kortlægningen.

I processen med at lave kortlægningen kan der opstå spørgsmål og gode idéer, som også noteres. Med kortlægningen i hånden kan man derefter udvikle en spørgeguide til patienter, hvor de får muligheder for at pege på udfordringer i patientforløbet og potentialer for inddragelse.